

UDENRIGSMINISTERIET

21. januar 2010
Udenrigsudvalgets spørgsmål
42 af 18. december 2009 til
skriftlig besvarelse (Alm. del)

Spørgsmål 42 fra udenrigsudvalget til udenrigsministeren:

"Vil ministeren redegøre for, hvor nedenstående formulering i verbalnoten, der er sendt den 8. december 2009 til de kinesiske myndigheder om det dansk-kinesiske forhold, tidligere er udtrykt?

"Denmark recognizes China's sovereignty over Tibet and accordingly opposes the independence of Tibet."

Svar:

Skiftende danske regeringer har ved flere lejligheder, herunder ved møder i Udenrigspolitisk Nævn og senest i forbindelse med forespørgselsdebatten i maj 2008, klart understreget sin tilslutning til ét-Kina politikken, som indebærer, at Tibet er en del af Kina. Den danske Tibet-politik er i fuld overensstemmelse med linjen i EU og hos Danmarks vigtigste partnere, der også opfatter Tibet som værende en del af Kina og som følge heraf ikke støtter tibetansk uafhængighed.

I en fælles erklæring fra det tolvte EU-Kina topmøde den 30. november 2009 udtrykker EU respekt for Kinas territoriale integritet: "The EU reaffirmed its support for China's peaceful development and respect for China's sovereignty and territorial integrity....The EU confirmed its commitment to one China policy...".

Frankrig har i en erklæring tidligere i 2009 fastslået, at Frankrig: "reaffirms its adherence to the One China Policy and its position that Tibet is an integral part of Chinese territory, in accordance with the decision taken by General de Gaulle, which has not changed and will not change. With this in mind and with due regard for the principle of non-interference, France objects to all support for Tibets independence in any form whatsoever".

Den 29. oktober 2008 sagde Storbritanniens udenrigsminister David Miliband i en skriftlig udtalelse: "We have made clear to the Chinese Government, and publicly, that we do not support Tibetan independence. Like every other EU member state, and the United States, we regard Tibet as part of the People's Republic of China."

USA anerkender, også at Tibet er en del af Kina, og i forbindelse med sit besøg i Kina sagde præsident Obama: "... the United States respects the sovereignty and territorial integrity of China. And once again, we have reaffirmed our strong commitment to a one-China policy. We did note that while we recognize that Tibet is part of the People's Republic of China, the United States supports the early resumption of dialogue between the Chinese government and representatives of the Dalai Lama to resolve any concerns and differences that the two sides may have".

I relation til det folkeretlige princip om folkernes ret til selvbestemmelse skal der sondres mellem den interne ret til selvbestemmelse, herunder muligheden for selvstyre og retten til at dyrke egen kultur og sprog m.v., og den eksterne ret til selvbestemmelse (selvstændighed/uafhængighed). I FN har Tibets status bl.a. været omhandlet i en resolution fra 1961, der nævnte det tibetanske folks ret til selvbestemmelse. Resolutionerne sagde intet om selvstændighed for Tibet eller selvstændig statsdannelse. Det må således samlet set antages, at alene den interne ret til selvbestemmelse er dækket af ovennævnte resolution. Det kan i øvrigt bemærkes, at FN i 1971 anerkendte Folkerepublikken Kina – frem for Republikken Kina (Taiwan) – som repræsentant for Kina i FN.

I spørgsmålet om uafhængighed/selvstændighed versus selvstyre/autonomi er det endvidere vigtigt at bemærke, at Dalai Lama i 1988 i en tale i Europaparlamentet i Strasbourg fremlagde en "Fempunktsplan for Fred", som lagde op til et selvstyrende område for tibetanere. Dette er den såkaldte "middleway approach", en tilgang som ikke omfatter uafhængighed for Tibet, men som forudsætter en sikring af ægte autonomi for alle, der betragter sig som tibetanere. Denne tilgang bekræftedes fra tibetansk side under den seneste forhandlingsrunde mellem Kina og Dalai Lamas repræsentanter i november 2008. I denne forbindelse afleverede Dalai Lamas repræsentanter et memorandum om autonomi baseret på mulighederne herfor indenfor den kinesiske forfatning og den eksisterende lovgivning vedrørende regionalt autonomi. Af forslaget fremgår det, at tibetanerne ikke søger uafhængighed, men respekterer Kinas territoriale integritet. Dalai Lama og hans repræsentanter anmoder således ikke om uafhængighed eller løsrivelse, men om autonomi inden for rammerne af (Folkerepublikken) Kina.

Der er intet i verbalnoten, som forhindrer Danmark i at følge politikken som senest vedtaget med V64 af 22. maj 2008, og dermed støtte en løsning på Tibet-spørgsmålet inden for rammerne af ét-Kina politikken, og herunder opfordre til at dialogen mellem Dalai Lamas repræsentanter og den kinesiske regering føres igennem til et resultat, der er i overensstemmelse med ét-Kina-politikken og sikrer, at tibetanerne opnår reelt selvstyre eller autonomi med kulturel og religiøs frihed og respekt for menneskerettighederne. Verbalnoten afskærer heller ikke Danmark fra fortsat at støtte indsatser på eksempelvis undervisningsområdet hhv. i Tibet og i det tibetanske eksilmiljø i Dharamsala.